

Bijlage 1 - Toezegging Tweede Kamer AO 17 februari 2016

In het Algemeen Overleg over de OJCS-Raad van 17 februari 2016 heb ik de Kamer toegezegd om informatie te sturen over de stand van zaken betreffende het verzamelen van *best practices* mede naar aanleiding van gesprekken met docenten over de publicatie ‘Twee werelden, Twee werkelijkheden’, de ervaringen in andere landen met radicalisering verkregen via het Nederlandse EU- voorzitterschap en de ervaringen van het project School en Veiligheid.

‘Twee werelden, Twee werkelijkheden’

Er is het laatste jaar veel aandacht geweest voor de publicatie ‘Twee werelden, Twee werkelijkheden’. Journaliste Margalith Kleijwegt beschrijft in deze reportage hoe docenten omgaan met gevoelige maatschappelijke kwesties in hun klas. Naar aanleiding van de publicatie in januari 2016 is een debat georganiseerd in De Balie met docenten en schoolleiders. Ik woonde dat debat zelf bij. Op 31 maart 2016 voerde ik een gesprek over dit thema met Nederlandse ambassadeurs die in 17 verschillende landen ressorteren.¹ Er zijn vervolgens verschillende discussiebijeenkomsten geweest waar gekeken werd hoe docenten en schoolleiders het moeilijke gesprek in de klas kunnen voeren. Dat gebeurde met mensen die in praktijk te maken hebben met gevoelige maatschappelijke kwesties in de klas maar ook op meer bestuurlijke niveau bij sectorraden. De voorlopersgroep Bildung (lerarenopleidingen die de beweging voor meer bildung trekken) heeft in juli 2016 een conferentie over Bildung & het omgaan met extreme uitlatingen georganiseerd. De publicatie ‘Twee Werelden Twee Werkelijkheden’ kwam daar ook weer ter sprake. In september 2016 organiseerde uw Kamer een tweedaagse hoorzitting n.a.v. deze publicatie. Tenslotte heb ik in april van dit jaar een ‘Meet up’ georganiseerd met de lerarenopleidingen over hun rol in het voorbereiden van studenten op burgerschapsonderwijs en het tegengaan

---

¹ Het ging om de Nederlandse ambassadeurs in de volgende landen: Canada, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Hongarije, Italië, Jordanië, Libanon, Libië, Marokko, Mexico, Polen, Soedan, Tunesië, Turkije, Zweden.

van polarisatie. De opbrengsten van hierboven genoemde bijeenkomsten en de Meet up met lerarenopleiders worden onder andere verwerkt in een gezamenlijke burgerschapsagenda. Mogelijk gaan we daarin werken met *good practices*. Ik blijf daarover in gesprek met de lerarenopleidingen.

Speciaal Rapporteur

Op 30 mei 2016 hebben de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ik Naïma Azough benoemd als speciaal rapporteur ter preventie van extremisme en bevordering van sociale cohesie onder jongeren. De opdracht van deze speciaal rapporteur was om een impressie te geven van de ervaringen van professionals op dit gebied en aan te geven wat deze nodig hebben bij het vergroten van de weerbaarheid van jongeren en daarmee de sociale cohesie. De speciaal rapporteur is hierover in gesprek gegaan met deskundigen en bestuurders in met name de jeugdhulp, het jongerenwerk en onderwijs. Daarbij heeft ze de uitkomsten van de publicatie ‘Twee werelden, Twee werkelijkheden’ meegenomen. Het eindrapport van Naima Azough “Weerbare jongeren, weerbare professionals” is op maandag 29 mei 2017 gepresenteerd en aan uw Kamer aangeboden.²

Ervaringen vanuit andere landen

Tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap stond op het gebied van preventie van radicalisering, en specifiek de rol van onderwijs daarbij, de follow-up en implementatie van de Parijs Verklaring centraal. Vanuit dat perspectief zijn ervaringen over preventie van radicalisering gedeeld tussen lidstaten en is de publicatie ‘Twee werelden, Twee werkelijkheden’ onder de aandacht van de andere lidstaten gebracht. Tijdens de OJCS-Raad in februari 2016 hebben drie onderwijsministers een *good practice* van hun land gedeeld over mediawijsheid, burgerschapsonderwijs en *empowering teachers*. Er heeft in Den Haag een driedaagse *peer learning activity* plaatsgevonden waar 40 beleidsmakers uit 18 lidstaten goede voorbeelden met elkaar gedeeld

---

² Kamerstukken 2016-2017, Kenmerk 31839-579, 30 mei 2017

hebben, met name op het gebied van mediawijsheid in relatie tot de preventie van radicalisering. In de OJCS-Raad van 21 november 2016 zijn Raadsconclusies aangenomen waarin de lidstaten worden opgeroepen om *best practices* uit te wisselen omtrent het voorkomen van radicalisering. Deze uitwisseling van ‘best practices’ wordt op Europees niveau gefaciliteerd door het Radicalisation Awareness Network (RAN). In opdracht van de Europese Commissie houdt de RAN dit overzicht bij en deelt deze kennis met lidstaten en ‘practitioners’.

School & Veiligheid

Tenslotte wordt de ondersteuning van School & Veiligheid nog steeds actief aangeboden én afgenomen door de scholen in PO, VO en MBO. Een belangrijk onderdeel van de aanpak is de versteviging van de samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen. In het kader van de complementaire scholenaanpak hebben ongeveer 2000 leraren en onderwijsondersteuners in circa 100 trainingen een training over radicalisering gevolgd via School & Veiligheid. De complementaire onderwijsaanpak wordt nu geëvalueerd, waaronder ook de ervaringen van School & Veiligheid. Deze evaluatie zal in het najaar van 2017 afgerond worden.

Bijlage 2 - Statement by the Netherlands for the minutes of the 3541st Meeting of the Council of the European Union (Education, Youth, Culture and Sport) on 23 May 2017

The Netherlands attaches great value to the digital single market and the promotion and distribution of European audiovisual works. It is therefore with regret that The Netherlands is not able to support the General Approach. One of the corner stones of the Directive is the Country of Origin principle. This principle is considerably weakened by making cross border levies possible and by making it easier to derogate. Furthermore, the lack of an impact analysis for the extension of the scope with regard to video sharing platforms gives reasons for serious concerns on potential effects and impact

on legal certainty, fundamental rights, regulatory authorities and the industry. Lastly, we are unsatisfied by the increase of the quota since there is no evidence that this will effectively promote European works, we regret that no alternatives were discussed.

We therefore appeal to the Presidency, the European Parliament, all Member States and the Commission to acknowledge these concerns in the coming triilogue negotiations.